

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ครั้งที่ ๒๔

วันอังคารที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ CB 406 (ห้องประชุมงบประมาณ) ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นางนันทนา สงฆ์ประชา รองประธานคณะกรรมการคนที่สิบแปด ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ได้เชิญผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุขเข้าชี้แจงรายละเอียดการขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

เรื่องที่พิจารณา

มาตรา ๒๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ

๑. กรมการแพทย์
๒. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๓. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สำหรับกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
๔. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
๕. กรมควบคุมโรค
๖. กรมอนามัย
๗. กรมสุขภาพจิต
๘. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
๙. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สำหรับกองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน
๑๐. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
๑๑. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สำหรับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
๑๒. สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

ผลการพิจารณา

มาตรา ๒๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ

กรมการแพทย์ ๒,๗๘๐,๙๖๑,๘๐๐ บาท

ไม่มีรายการปรับลด - บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของกรมการแพทย์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ

- ตามที่กรมการแพทย์ ขอร้องงบประมาณสนับสนุนโครงการบริการสุขภาพประชาชน แต่กำหนดขีดจำกัดเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นจำนวนเด็กด้อยโอกาส (เด็กเจ็บป่วย) ได้รับโอกาสทางการศึกษาในหลักสูตรการสอนที่เหมาะสม และเด็กด้อยโอกาส (เด็กเจ็บป่วย) ได้รับการศึกษา และสามารถเข้าสู่การเรียนต่อในระบบภาคปกติหรือการศึกษานอกระบบ รวมทั้ง การพัฒนาศักยภาพ และขยายศูนย์เครือข่ายการเรียนการสอนสำหรับเด็กป่วยที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาในโรงพยาบาล ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ขอสอบถามว่าตัวชี้วัดดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างไร

- ขอสอบถามว่าโครงการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ด้านการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพที่ถูกต้องสำหรับประชาชนและบุคลากรทางการแพทย์ในด้านการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ Health Literacy ของกรมการแพทย์ เข้าซ้อนกับโครงการที่มีความใกล้เคียงกันของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือไม่อย่างไร

- ขอสอบถามกรมการแพทย์ว่ามีแนวทางการดูแลสุขภาพของชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปแสวงบุญอย่างไร

- ขอสอบถามกรมการแพทย์ว่าใช้เครื่องมือใดในการติดตามระบบสุขภาพของกลุ่มผู้ทำงานที่มีอายุมาก

- ขอสอบถามกรมการแพทย์ว่าได้ประเมินผลดีและผลเสียของการย้ายสถาบันัญญารักษ์หรือไม่อย่างไร

- ขอสอบถามกรมการแพทย์ว่าได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุอย่างไร

- ขอสอบถามว่า โรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ จำนวน ๓ แห่ง ได้ดำเนินการเป็นโรงพยาบาลนำร่องของเขตสุขภาพที่ ๑๓ ในการเข้าร่วมโครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกที่แล้วหรือไม่ และถ้าเริ่มดำเนินการแล้วมีผลงานการดำเนินการอย่างไร

- ขอสอบถามว่ากรมการแพทย์กับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแบ่งภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยติดยาเสพติด ผู้สูงอายุ อย่างไร

- ตามที่กรมการแพทย์ขอร้องงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับการส่งแพทย์ช่วยรักษาผู้ป่วยในสถานพยาบาลของวัดที่ประเทศอินเดีย ขอสอบถามว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์อย่างไร

- กรมการแพทย์ จะมีแนวทางการพัฒนาระบบบริการตรวจรักษาการแพทย์ทางไกล Telemedicine ให้ครอบคลุมถึงผู้ป่วยจิตเวชและผู้เป็นโรคติดต่อเรื้อรังได้อย่างไร

- ตามที่กรมการแพทย์ มีโครงการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบและนวัตกรรมการดูแลสุขภาพ ซึ่งตั้งงบประมาณผูกพันตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๗๐ วงเงินทั้งโครงการ ๑๔๗,๐๑๔,๘๐๐ บาท ขอสอบถามว่างบประมาณดังกล่าวเพียงพอต่อสถานการณ์ในปัจจุบันหรือไม่

- ตามที่กรมการแพทย์ ขอรับงบประมาณสำหรับ รถ Mobile เพื่อการเข้าถึงบริการทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุสถาบันเวชศาสตร์สมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี ๑ คัน ๕,๙๒๒,๘๐๐ บาท ขอสอบถามว่าเป็นการให้บริการลักษณะใด

- ขอทราบแนวทางจัดสรรเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ศูนย์หัวใจ ศูนย์สมอง และศูนย์มะเร็ง ให้กับโรงพยาบาลในพื้นที่ต่างจังหวัดอย่างไร

- ขอทราบรายละเอียดการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากการเสพยาเสพติดระหว่างกรมการแพทย์หรือกรมสุขภาพจิต เป็นผู้รับผิดชอบหลักอย่างไร

- ขอทราบมาตรการดูแลผู้ป่วยมะเร็งตับและการป้องกันโรคมะเร็งตับ ซึ่งพบในพื้นที่ภาคอีสาน ส่วนใหญ่ อย่างไร

- ขอทราบแนวทางการผลิตยาบาลไตเทียมที่มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยโรคไต เช่น โรงพยาบาลสงฆ์ โรงพยาบาลสงฆ์ มีศูนย์ไตเทียม ประสบปัญหาการขาดแคลนยาบาลไตเทียม อย่างไร

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- กรณีการบำบัดผู้ป่วยยาเสพติดไม่สามารถรักษาหายขาดในครั้งเดียว หรือออกมาจากโรงพยาบาลแล้วยังคงเสพติด ต้องกลับไปเสพซ้ำ ซึ่งเป็นธรรมชาติของโรคเสพติด ชนิดเรื้อรัง การรักษาใช้เวลายาวนาน เมื่อกลับเข้าไปสู่สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเสพติดจะหวนกลับมาเป็นผู้เสพติดอีกครั้งหนึ่ง ได้อย่างง่ายดาย และความเรื้อรัง พบว่ามีสารตกค้างร้ายแรงที่กระทบต่อระบบสมอง จึงเกิดปัญหาทางจิตเวชตามมา โดยเฉพาะการระบาดของยาเสพติดกลุ่มยาบ้า ดังนั้น โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายชัดเจนว่าโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไปแต่ว่าโรงพยาบาลทุกจังหวัดต้องรับผู้ป่วยเสพติดที่มีอาการทางจิตเวช โดยเฉพาะกลุ่มฉุกเฉิน หลังจากนั้นส่งต่อไปกลุ่มโรงพยาบาลเฉพาะทางด้านจิตเวช หรือส่งไปที่โรงพยาบาลจิตเวชเพื่อรักษาให้ดีขึ้น และหากพบว่าเป็นเรื้อรังอันเนื่องมาจากปัญหาเสพติดสามารถส่งไปที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์จึงทำให้ทุกจังหวัดต้องมีโรงพยาบาลมีธัญญารักษ์ขึ้นรองรับผู้ป่วยในระดับโรงพยาบาลชุมชนหรือโรงพยาบาลระดับอำเภอ

- กรณีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการบำบัดผู้เสพติด (ศบ.) บูรณาการร่วมกับกรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต สนับสนุนในเชิงวิชาการในการบำบัดผู้เสพติดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

- กรณีบริการแพทย์ทางไกลครอบคลุมผู้ป่วยมากขึ้น ปัจจุบันดำเนินการขยายการให้บริการมากขึ้น ต่อไป

- กรณีเด็กด้อยโอกาสเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ที่เจ็บป่วยเรื้อรังหรือกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสมมีคุณครูที่มีความเชี่ยวชาญเข้าไปสอนเด็กที่แอดมิทอยู่ในโรงพยาบาลในกรณีที่เขาเจ็บป่วยเรื้อรัง

- กรณีการพัฒนาศักยภาพและเครือข่ายขยายให้บริการผู้ป่วย กลุ่มจังหวัดและกลุ่มโรงพยาบาล กลุ่มการศึกษาพิเศษแต่ละจังหวัด สร้างเครือข่ายและการทำงานเชิงรุกเพื่อให้เกิดความครอบคลุม

- กรณี Harm Reduction โดยพิจารณาจังหวัดขอนแก่น เป็นตัวอย่าง (San Box) ดำเนินการพัฒนางานวิจัยผลิตยาบางชนิดที่มีโทษน้อยกว่า หรือไม่มีโทษมาใช้ทดแทนการเสพติดสำหรับผู้ที่มีภาวะการเสพติด ขยายการดำเนินงานที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์เชียงใหม่ต่อไป

- กรณีเทคโนโลยีทางการแพทย์เป็นบริการทางการแพทย์ที่มีความเหมาะสมสำหรับการขยายในภาพกว้างให้ครอบคลุมมากที่สุด และในเรื่องของรถพระราชทาน และเปิดตัวรถหน่วยโรคหลอดเลือดสมองเคลื่อนที่ (NIT Mobile Stroke Unit) ทางสถาบันประสาทวิทยาได้มีการผลิตและนำไปให้บริการแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๓ คัน

- กรณีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ หลักสูตรเวชศาสตร์ยาเสพติด ซึ่งกลุ่มเป้าหมายจะมีความแตกต่างหลากหลาย เช่น กลุ่มแพทย์ กลุ่มพยาบาล นอกจากนี้การบำบัดฟื้นฟูที่เป็นลักษณะเฉพาะ เช่น กลุ่มของเมทริกซ์โปรแกรม

- กรณีการพัฒนาดูแลผู้ป่วยหน่วยงานธัญลักษณ์เพิ่มเติมจำนวน ๖ แห่งใน ๖ จังหวัดแม่ฮ่องสอนเชียงใหม่ ขอนแก่น อุตรดิตถ์ สงขลา และปัตตานี และเป้าหมายอีก ๗ แห่งนี้พัฒนาการดูแลผู้ป่วยที่มีรอยต่อน้อยที่สุด

- กรณีแนวทางการแก้ปัญหาอัตราการเกิดของเด็กน้อยลง รวมถึงปัญหา เด็กติดเกมส์หรือเด็กติดจอ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เหนแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการให้สมวัยต่อไป

- กรณีการเตรียมความพร้อมรองรับนโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกที่ในเขตพื้นที่ ๓ (กรุงเทพมหานคร) เริ่มดำเนินการวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ ปัจจุบันได้เตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ รองรับบริการให้บริการ คาดว่าผลของการดำเนินการตามนโยบายสามารถลดความแออัดที่โรงพยาบาลหรือกลไกการเตรียมฐานข้อมูล

- กรณีการจัดทำศูนย์โรคหัวใจ หรือศูนย์อื่น ๆ รองรับภาวะฉุกเฉิน มีนโยบายดำเนินการในทุกจังหวัดรองรับการให้บริการประชาชน พร้อมทั้งคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการ

- กรณีเรื่องของการก่อสร้างสถาบันมะเร็งหรือโรงพยาบาลมะเร็งเพิ่มเติม ไม่มีนโยบายในการเพิ่มจำนวน ศูนย์มะเร็ง โรงพยาบาลมะเร็ง แต่ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการรักษามะเร็ง การฉายรังสี การให้เคมีบำบัด การผ่าตัด หรืออื่น ๆ รวมถึงการให้ความรู้ประชาชนการตรวจคัดกรองตั้งแต่เริ่มการวินิจฉัย การรักษาทุกรูปแบบ และการดูแลประคับประคอง เป็นความมุ่งหมายในการกระจายองค์ความรู้ไปถึงโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปเพื่อให้เกิด เครือข่ายการดูแลรักษา นำองค์ความรู้ถ่ายทอดระดับโรงพยาบาลชุมชน หรือ อสม. ต่อไป

- กรณีการกลับมาเสพซ้ำเป็นเรื่องธรรมชาติของผู้เสพติดประมาณร้อยละ ๕๐ หรือมากกว่า กรณีการดำเนินการ Harm Reduction เกิดขึ้นบนพื้นฐาน ผู้รับการบำบัดมีความไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ ทำให้อยู่ในกระบวนการรักษาต่อไป ถือว่าการเสพซ้ำไม่ทำให้เป็นอันตรายต่อตัวเองและผู้อื่นเป็นการเซพที่สามารถควบคุมได้

- กรณีกรมสุขภาพจิตจะเป็นเจ้าภาพหลักของเรื่องการบำบัดยาเสพติด ส่วนกรมการแพทย์เตรียมสนับสนุนผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการบำบัดยาเสพติด บุคลากรที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และทีมธัญลักษณ์ ประมาณ ๑,๐๐๐ กว่าคน บูรณาการการทำงานเป็นเครือข่ายด้วยกลไกการอบรมสร้างผู้เชี่ยวชาญอย่างเร่งด่วนเฉพาะกิจ

- กรณีการดูแลสุขภาพประชาชนในช่วงระยะเวลาเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมีนาคม เป็นช่วงแสงบุญที่ประเทศอินเดีย ประชาชนและพระภิกษุ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ทุกปี จัดทีม ครั้งละ ๒ ทีม ประจำที่โรงพยาบาลพุทธคยาและวัดกุสินารา จำนวน ๒ สัปดาห์

- กรณีการนำเทคโนโลยีการคัดกรองผู้ป่วยจัดทำแอปพลิเคชัน สามารถลดการกรอกข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนการปฏิบัติงาน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ป่วย และนำผลงานวิจัยไปต่อยอด ในพื้นที่ทั่วประเทศต่อไป

- กรณีประชาชนในพื้นที่ภาคอีสานเป็นโรคมะเร็งท่อน้ำดีจำนวนมากมาจากสาเหตุรับประทาน ปลาดิบ ที่มีพยาธิใบไม้ตับ และพยายามคัดกรองผู้ป่วยที่ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับรับทำการรักษา และด้านสุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐาน เกิดวงจรของพยาธิใบไม้ตับที่เกิดจากส่วนที่ไม่ได้มาตรฐานทำให้ ไหลลงสู่แหล่งน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- กรณีวิธีการฟอกไต คือ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม เพื่อให้เครื่องไตเทียมกำจัดของเสีย และน้ำแทนไตที่เสียไป วิธีการทำงานของการฟอกไต คือ การกำจัดของเสียและน้ำส่วนเกินให้ออกมา จากร่างกาย โดยมีวิธีการฟอกไตหลัก ๆ ๒ วิธี คือ การฟอกไตด้วยเครื่องไตเทียม (hemodialysis) และการล้างไตทางหน้าท้อง (peritoneal dialysis) และบูรณาการร่วมกับกรมการแพทย์ สมาคมโรคไต โรงเรียนแพทย์ต่าง ๆ ในการผลิตพยาบาลเพิ่มเพื่อรองรับผู้ป่วยไต

- กรณีชุดตรวจมะเร็งตับผลิตโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผ่านการรับรองจากสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ราคา ๓๐๐ บาท ต่อชุด

- กรณีโรงพยาบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ไม่ได้อยู่ในสังกัดของกรมการแพทย์ แต่สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

- กรมการแพทย์ ควรมอบหมายให้สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ ทำหน้าที่คิดค้นวิธีการกระตุ้น พัฒนาการและแก้ไขพฤติกรรมเพื่อให้เด็กห่างจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยอาจทำการผลิตสื่อเพื่อ ทำความเข้าใจและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องเหมาะสมตามวัยของเด็กต่อไป

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นายเอกราช อุดมอำนาจ กรรมการธิการ ขอให้กรมการแพทย์ส่งข้อมูลรายละเอียดแผนการใช้ จ่ายรายได้จากเงินนอกงบประมาณ

- นายวิจักขณ์ฤทธิ จิวจินดา กรรมการธิการ ขอทราบรายละเอียดตั้งมีรายการ ดังต่อไปนี้

๑. รายละเอียดการขยายการให้บริการสถาบันมะเร็งกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ จาก ๘ เขต สุขภาพ เป็น ๑๒ เขตสุขภาพ มีความคืบหน้า อย่างไร และดำเนินการในพื้นที่ใดบ้าง

๒. รายละเอียดการบำบัดผู้เสพยาเสพติดกลับมาเสพซ้ำสามารถควบคุมตนเอง หรือจำกัด การเสพยาเสพติดที่เคยเสพติด มีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพลงลึกไปในส่วนนี้หรือไม่

๓. ขอทราบรายละเอียดความต้องการบุคลากรทางการแพทย์เพื่อบำบัด รักษาผู้ติดยาเสพติด แต่ละโรงพยาบาลที่อยู่ในความดูแลอย่างไร

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	๒๒๓,๑๕๘,๕๐๐	บาท
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก		
สำหรับกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
ไม่มีรายการปรับลด	-	บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ

- ขอสอบถามกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกว่ามีแนวนโยบายต่อสถานะของพืชกัญชาและมีแนวทางการควบคุมการใช้กัญชาอย่างไร
- ขอสอบถามว่า กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ได้ดำเนินการรวบรวมฐานข้อมูลสมุนไพรตัวใหม่เพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการแพทย์หรือไม่อย่างไร
- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ดำเนินการยกเว้นกฎหมายเพื่อรองรับการใช้พืชกัญชาตามนโยบายรัฐบาลหรือไม่
- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ประสานงานกับสถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรทางการแพทย์ในเรื่องการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาสุขภาพหรือไม่
- ขอสอบถามกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกว่า ผลสำเร็จของการวิจัยครั้งล่าสุดคือการศึกษาเรื่องอะไร และมีการสร้างนวัตกรรมใหม่ทางการแพทย์หรือไม่ และสมุนไพรของประเทศไทยจะสามารถขึ้นมาแข่งขันในตลาดโลกได้หรือไม่
- ขอสอบถามกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกว่าการต้มใบมะละกอสามารถรักษามะเร็งได้หรือไม่ และจะมีแนวทางการนำเสนอข้อมูลที่ต้องการได้อย่างไร
- โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทยของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จะมีวิธีการเพิ่มมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวและดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศอย่างไร
- โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก งบประมาณ ๒,๗๘๘,๘๐๐ บาท เพียงพอต่อการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
- กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จะมีแนวทางการกระจายงบประมาณให้กับกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมอย่างไร
- ขอทราบรายละเอียดการรักษาด้วยวิธีการครอบแก้ว และวิธีการฝังเข็ม เป็นการรักษาที่ถูกต้องหรือไม่
- ขอทราบแนวทางการแก้ปัญหาการโฆษณาจำหน่ายยาสมุนไพร ทางออนไลน์เกินกว่าความเป็นจริงอย่างไร
- ขอทราบรายละเอียด ยาอด ยาบ้า ชนิดเม็ด เป็นการรักษายาไอซ์เป็นยาเสพติดประเภทใด ระหว่างแอมเฟตามีนหรือเฮโรอีน อย่างไร

- ขอทราบรายละเอียดการจ้างงานในหลักสูตรแพทย์แผนไทย และนวดแผนโบราณ อย่างไร
- ขอทราบรายละเอียดการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยเฉพาะสมุนไพร เช่น การเปิดหลักสูตรการทำลูกประคบ

- สอบถามกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น อยากทราบว่า สามารถลดต้นทุนในการรักษาพยาบาลตามสิทธิของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้มากน้อยเพียงใด

- สอบถามกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เกี่ยวกับสมุนไพรลดอาการอยากยา เพื่อยืนยันข้อมูลว่า สมุนไพรชนิดเม็ดที่ใช้ในการบำบัดผู้ติดยาบ้า หรือแอมเฟตามีน

- เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพร ซึ่งมีความกังวลในเรื่องของสารตกค้างในยาสมุนไพรที่อาจเป็นพิษและเป็นอันตรายต่อร่างกาย จึงขอให้หน่วยงานเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบเรื่องดังกล่าว

- สอบถามเกี่ยวกับกองทุนภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย งบประมาณ ๘๐ ล้านบาท อยากทราบว่า มีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณของกองทุนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อะไรบ้าง

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- กรณีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองภูมิปัญญา ดำเนินการนำภูมิปัญญา มาเป็นสมุนไพรควบคุม ส่วนการนำภูมิปัญญากลับไปเป็นยาเสพติดขึ้นอยู่กับการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กับสำนักงานคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติด

- กรณีการท่องเที่ยวสุขภาพ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๐ ล้านบาท อบรมเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ป่วยตามนโยบายของรัฐบาล

- กรณีนวดไทยสปาแผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสมุนไพรไทยสู่เวทีโลก ส่งเสริมสถานประกอบการที่ได้รับรองเป็นศูนย์เวลเนส (Wellness Center) และ ผลการประเมินสถานประกอบการที่ได้รับรองเป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination) จำนวน ๑๘๐๐ กว่าหน่วยสถานบริการ ขึ้นทะเบียน

- กรณีหลากหลายงานวิจัยที่สำเร็จออกไป เรื่องยาเม็ดฟูที่เป็นยาบ้า เป็นผลงานของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ใช้สูตรของยาอดฝิ่นโดยนำตัวชี้ยาฝิ่นในการทดลอง

- กรณีการใช้ยาอดยาบ้า เป็นการวิจัยยืนยันว่าเป็นการวิจัยและผลิตมาประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เม็ด ใช้ส่วนประกอบของใบมะละกอ ใบกัญชา ใบกระท่อม จำนวน ๓ อย่างเท่านั้น ทดลองใช้ จำนวน ๔๐๗ คน ติดตามผล จำนวน ๗ วัน เป็นระยะเวลา ๑ เดือน ผลการทดลอง ร้อยละ ๖๐ ลดอาการปวดกล้ามเนื้อร้อยละ ๖๗ นอนไม่หลับดีขึ้นร้อยละ ๒๗ ปวดศีรษะดีขึ้น ร้อยละ ๔๖ อ่อนเพลีย ดีขึ้นร้อยละ ๕๗ ส่งผลการทดลองให้กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กับกรมการแพทย์ต่อไป

- กรณีการขึ้นทะเบียนตำรับยาจำนวน ๗๖ จังหวัด เจ้าหน้าที่ที่เป็นกลุ่มงานการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกจังหวัดดูแลตำรับตำราหรือหมอฟันบ้าน จำนวน ๔๐,๐๐๐ กว่าคน ขึ้นทะเบียนและหมอฟันบ้าน จำนวน ๒,๘๐๐ คน ตรวจพิสูจน์มีความสามารถ

- กรณีการบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ดูแลผู้ป่วยและรวมถึงการคุ้มครองภูมิปัญญาโรงเรียนแพทย์ทุกแห่งผลิตหลักสูตรการแพทย์แผนไทยให้กับนักศึกษาแพทย์ และกระทรวงอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ดำเนินการอบรม และประเมินผล

- กรณีการก่อสร้างอาคารที่เป็นงบประมาณในพื้นที่จังหวัดลำปางเนื่องจากใกล้สถานศึกษาจำนวนมาก สามารถบูรณาการการทำงาน และมุ่งเน้นส่งเสริมเมืองรอง

- กรณีงบประมาณการประชาสัมพันธ์ดำเนินการใช้กับการประชาสัมพันธ์งานสมุนไพรแห่งชาติ

- สำหรับยาอดยาบ้าชนิดเม็ดฟู่ที่ใช้สำหรับแก้ไข้ปัญหาผู้ติดยาบ้า เป็นการพัฒนามาจากต้นตำรับยาอดฝิ่น แต่มาใช้ในการอดยาบ้า ซึ่งเป็นผลงานวิจัยจากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

- สำหรับการใช้อยาแผนไทยจะสามารถช่วยลดต้นทุนยาแผนตะวันตกได้หรือไม่ในช่วงแรกยาสมุนไพรที่เป็นแบบเม็ด หรือบรรจุขวดอาจมีราคาสูงกว่ายาแผนตะวันตก เช่น ยามะขามแขกซึ่งเป็นยาระบาย ต้องนำสมุนไพร ซึ่งมีต้นทุนต่อหน่วยค่อนข้างแพงกว่ายาแผนตะวันตก แต่ในระยะยาวประชาชนก็จะได้ประโยชน์จากการปลูกยาสมุนไพร โรงงานผลิตยาสมุนไพรภายในประเทศก็จะได้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน ซึ่งสามารถลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศได้ โดยการทำยาสมุนไพรทดแทนยาในบัญชียาหลัก มีการพัฒนาตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งประโยชน์ในระยะยาวจะทำให้มูลค่าทางการเกษตรของยาสมุนไพรเพิ่มสูงขึ้น อุตสาหกรรมผลิตยาสมุนไพรดีขึ้น และทำให้ความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้น

- สำหรับกรณียาสมุนไพรที่มีสารตกค้าง ถือเป็นความท้าทายของกรมที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตั้งแต่ต้นทาง คือ การปลูกยาสมุนไพร การใช้อยาฆ่าแมลง โดยควบคุมให้อยู่ในระดับ Medical Grade แต่ปัจจุบันทำได้แค่ระดับ Food Grade ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวในช่วงแรกอาจมีต้นทุนสูง แต่จะสร้างความเชื่อมั่นได้ดี โดยข้อมูลล่าสุดจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้นำฟ้าทลายโจรสกัดด้วยน้ำ ได้สาร “แอนโดรกราโฟไลด์ (Andrographolide : AP)” ประกอบด้วย ส่วนที่เป็น AP๑ ซึ่งมีฤทธิ์ในการเสริมภูมิคุ้มกันและยับยั้งการเจริญเติบโตของไวรัส และส่วน AP๓ เป็นส่วนที่ทำให้เกิดพิษ อาจมีอาการข้างเคียง เป็นพิษต่อตับและไต จากการค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า วิธีการต้นทางที่ดีและกระบวนการผลิตที่ดีจะได้ผลลัพธ์ที่ดี เพราะฉะนั้น การสกัดสมุนไพรด้วยน้ำได้ผลดีเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ปัจจุบันมีคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำงานร่วมกัน หากมีความเข้มแข็งในการสร้างความร่วมมือกันก็จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

- สำหรับกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ๔ ด้าน คือ ๑) การบริหารจัดการกองทุนร้อยละ ๑๐ ๒) การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยใช้จ่ายกับนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัด ๗๖ จังหวัด เพื่อขึ้นทะเบียนยาสมุนไพร ซึ่งมีกว่า ๕ แสนตำรับ และหมอพื้นบ้าน จำนวน ๔๘,๐๐๐ กว่าคน ๓) ส่งเสริมการใช้ตำรับยาแผนไทยและสร้างเครือข่าย โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่และมีการถอดบทเรียนเกี่ยวกับยาสมุนไพร ๔) ศึกษาเพื่อพัฒนาต่อยอด โดยมีการศึกษาวิจัย ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ โดยการพัฒนาคูณาการในการสืบทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในระดับพื้นที่ ตลอดจนพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการ

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรเพิ่มภารกิจด้านการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนมีความรู้เข้าใจในการใช้พืชสมุนไพรที่ถูกต้อง
- เว็บไซต์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีประชาชนเข้าชมเนื้อหาเป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการปรับปรุงข้อมูลงานวิจัยให้มีความทันสมัย ดังนั้น ควรแก้ไขเนื้อหางานวิจัยให้มีความทันสมัยเพื่อให้ประชาชนสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรสนับสนุนให้แพทย์รุ่นใหม่และแผนปัจจุบัน ได้มีโอกาสใช้ยาสมุนไพรอื่น ๆ ในรูปแบบทันสมัยใหม่ ดังเช่นประสบความสำเร็จในการยกระดับสมุนไพรฟ้าทะลายโจร
- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรรับฟังความคิดเห็นจากภูมิปัญญาชาวบ้านเรื่องตำรับยาพื้นเมืองของแต่ละพื้นที่ บางตำรับยาหรือตัวยาประเทศอื่นได้ดำเนินการจดสิทธิบัตรทำให้เสียโอกาส จึงต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง
- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ยาสมุนไพรพื้นบ้าน เป็นการแพทย์ทางเลือกที่เป็นภูมิปัญญาจากชาวบ้าน

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นายวสุวรรณ์ พวงพรศรี กรรมการการ ขอให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ส่งข้อมูลโครงการส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการใช้สมุนไพร
- นายวิจักขณ์ฤทธิ จิวจินดา กรรมการการ ขอเอกสาร ดังนี้
  ๑. ขอรายรายละเอียดส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรเพิ่มขึ้นในสัดส่วนของสิทธิการรักษา ๓๐ บาท รักษาทุกโรค หรือแนวทางการนำยาสมุนไพรใช้ทดแทนหรือใช้ร่วมกับยาแผนปัจจุบันสามารถลดต้นทุนในการรักษาพยาบาล อย่างไร
  ๒. ขอเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาในกรณีการใช้ยาสมุนไพรที่เพิ่มขึ้นกับสิทธิการรักษาพยาบาลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ขอรายละเอียดว่า สามารถลดต้นทุนในการรักษาพยาบาลตามสิทธิ สปสช. ได้มากน้อยเพียงใด
- นายฐากร ตัณฑสิทธิ์ กรรมการการ ขอเอกสารรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย งบประมาณ ๘๐ ล้านบาท ว่ามีการจัดสรรการใช้งบประมาณอย่างไร

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๖๗๐,๐๕๗,๕๐๐

บาท

ไม่มีรายการปรับลด

-

บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการการ

- ตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขอรับงบประมาณสำหรับวัสดุอุปกรณ์การแพทย์และการทำห้องแล็บเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดและการคุ้มครองผู้บริโภค จึงขอสอบถามว่ารายได้ที่ได้มาจากการให้บริการเมื่อรวมกับงบประมาณที่ขอเข้ามานั้น เพียงพอต่อการบริหารจัดการและการพัฒนางานหรือไม่อย่างไร

- ขอสอบถามว่ากรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะมีแนวทางการพัฒนาศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติดอย่างไร ภายหลังจากหน่วยงานที่ให้บริการยังไม่เพียงพอและขาดประสิทธิภาพ

- ขอสอบถามว่ากรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะมีแนวทางการพัฒนาการให้บริการการแพทย์ทางไกลให้ครอบคลุมทั่วประเทศอย่างไร

- ขอสอบถามว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีแนวทางการพัฒนาวัคซีนที่ใช้ในสัตว์เพื่อป้องกันโรคล้มปัสกิ้นที่ระบาดในโคและกระบือของประชาชนอย่างไร ภายหลังจากเกิดการระบาดจนเกษตรกรไม่สามารถส่งออกเนื้อสัตว์ประเภทนี้ได้

- ขอสอบถามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่าค่าใช้จ่ายสำหรับการตรวจคัดกรองดาวน์ซินโดรมในเด็กต่อหนึ่งครั้งมีต้นทุนเท่าไร และในอนาคตจะสามารถยกระดับให้เป็นหนึ่งในสิทธิตามหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้หรือไม่

- ขอสอบถามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่า โรคลีเจียนเนลโลสิส มีการระบาดในประเทศไทยหรือไม่อย่างไร

- โครงการพัฒนาและยกระดับสมุนไพรรักษาโรคเพื่อเพิ่มมูลค่าของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขอสอบถามว่าจะมีแนวทางยกระดับพืชสมุนไพรแตกต่างจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อย่างไร

- โครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่จังหวัดเชียงรายของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๒๗๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท ขอสอบถามว่าจะมีการดำเนินการโครงการในลักษณะเดียวกันกับพื้นที่อื่นหรือไม่

- อยากสอบถามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เกี่ยวกับการตรวจคัดกรองโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Spinal Muscular Atrophy : SMA) ในหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงมาก โดยปัจจุบันยังไม่เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไป อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เนื่องจากประชาชนบางจำนวนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจคัดกรองโรคดังกล่าว จึงอยากผลักดันให้เป็นสิทธิที่ประชาชนสามารถตรวจคัดกรองได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และอยากทราบว่า ปัจจุบันสามารถตรวจได้หรือไม่ และมีการประชาสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด

- สอบถามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรณีการตรวจคัดกรองโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Spinal Muscular Atrophy : SMA) ในส่วนของการตรวจแบบ Reborn Screening น่าจะมีราคาประมาณ ๓๐๐ บาท แต่สำหรับกรณีหญิงตั้งครรภ์แล้วต้องการตรวจทันทีนั้นจะสามารถทำได้หรือไม่ อยากทราบว่ากรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้พัฒนาการตรวจโรคดังกล่าวที่สามารถตรวจเองได้หรือไม่ และมีค่าใช้จ่ายเท่าไร

- ขอเสนอแนะว่า หากหน่วยงานทราบว่าโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Spinal Muscular Atrophy : SMA) เกิดจากพาหะที่เป็นพ่อและแม่ ถ้าทราบว่าผู้ป่วย SMA ในประเทศไทยมีกี่คน และมีประวัติที่เคยเป็น SMA ที่ถูกวินิจฉัยในโรงเรียนแพทย์หรือในประเทศไทยแล้ว ถ้ามีการตรวจให้กับบุคคลเหล่านั้นก่อนน่าจะช่วยลดการเกิดโรคดังกล่าวได้ ถ้าสามารถตั้งวงจรถวายการเกิดโรค โดยเฝ้าระวังตั้งแต่มีการตั้งครรภ์ และเริ่มรักษาตั้งแต่ต้นน่าจะมีโอกาสลดความเสี่ยงที่จะเกิดโรค SMA ขึ้นได้ ทั้งนี้หากหน่วยงานมีการพัฒนาชุดตรวจ และพัฒนาวิธีในการตรวจจนทำให้ราคาตลาดลดลง จะสามารถช่วยให้ประชาชนเข้าถึงการตรวจได้ง่าย โดยจะต้องอาศัยกลไกของภาครัฐช่วยในเรื่องดังกล่าวด้วย

- สอบถามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาและยกระดับสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าและการดูแลสุขภาพประชาชน งบประมาณ ๓๐.๕ ล้านบาท มีรายละเอียดอะไรบ้าง

- สอบถามกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑/๑ เชียงราย ตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ๑ หลัง งบประมาณ ๒๗๒,๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ว่ามีหลักการและเหตุผลอย่างไร

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- สำหรับการตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑) การตรวจชั้นสูตรโรค โดยไม่มีงบประมาณที่สามารถเบิกได้จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ๒) การตรวจเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น ตรวจยา ตรวจอาหาร ตรวจเครื่องดื่ม ตรวจรายการที่จะขอขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งจะใช้งบประมาณของ อย. บางส่วนมาสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว และ ๓) การตรวจหายาเสพติด ใช้งบประมาณจำนวน ๕๕ ล้านบาท จะไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์หายาเสพติด เพราะฉะนั้นกรณีนี้ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือประชาชนขอให้ตรวจหายาเสพติดจะไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งกรมจะช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่าย โดยมีห้องปฏิบัติการของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๑๖ แห่ง ทั้งส่วนกลางคือ สำนักงานยาและวัตถุเสพติด และเขตสุขภาพทั้ง ๑๒ เขต โดยมีศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๑๕ แห่ง

- สำหรับงบประมาณที่ใช้กับงานด้านสมุนไพรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้นมีความแตกต่างจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เนื่องจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มีสถาบันวิจัยสมุนไพร สำนักงาน สำนักเครื่องสำอาง สำนักอาหาร และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๑๕ แห่ง ซึ่งจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรแบบครบวงจร โดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์มาช่วยในการตรวจวิเคราะห์ เพื่อให้ได้สารสกัดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากยาสมุนไพรที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและมีความปลอดภัย เช่น การตรวจคุณภาพยา ทั้งสมุนไพรที่เป็นยาเดี่ยว และยาดำรับให้กับโรงพยาบาลที่ผลิตยาสนับสนุนงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทั่วประเทศ รวมถึงบริษัทที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) รวมถึงมีการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ของ OTOP และ SME เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทุกพื้นที่ตามเขตสุขภาพทุกจังหวัด ให้สามารถขอขึ้นทะเบียนกับ อย. ได้ และอีกส่วนหนึ่งที่แตกต่างคือ กรมเป็นผู้จัดทำมาตรฐานยาสมุนไพรไทย (Thai Herber Pharmacopeia) ซึ่งเป็นการตอบโจทย์การทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบัญชียาสมุนไพรแห่งชาติ จะกำหนดสมุนไพรที่ใช้ในตำรับยา ทั้งยาเดี่ยวและยาสมุนไพร ๒๖๗ ชนิด ซึ่งจะต้องทำมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานพืชสมุนไพรและพืชวัตถุดิบ มาตรฐานสารสกัดสมุนไพร และทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งปัจจุบันดำเนินการจัดทำมาตรฐานพืชสมุนไพรได้ ๑๑๗ ชนิด จาก ๒๖๗ ชนิด ซึ่งกรมพยายามเร่งรัดให้ได้ปีละ ๒๐ ชนิด ซึ่งจะใช้เวลา ๗ ปี โดยสมุนไพรแต่ละชนิดจะใช้งบประมาณดำเนินการศึกษาวิจัย ๑ ชนิด ต้องงบประมาณ ๒ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี ซึ่งเป็นตำรายาสมุนไพรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือโรงงานที่ผลิตยาต้องการขอขึ้นทะเบียนกับ อย. จะใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบมาตรฐาน ซึ่งงบประมาณที่ขออาจไม่ครอบคลุมภารกิจดำเนินการดังกล่าวทั้งหมด แต่จะใช้งบประมาณด้านการวิจัยมาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในบางส่วนด้วย

- สำหรับการก่อสร้างศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑/๑ จังหวัดเชียงราย เนื่องจากศูนย์เดิมก่อสร้างบนพื้นที่ ๒ ไร่ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ ซึ่งมีพื้นที่ค่อนข้างคับแคบ เดิมเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง พื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ ตารางเมตร รับผิดชอบงานในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน โดยศูนย์ดังกล่าวมีภารกิจด้านชายแดนและมิงานที่เกี่ยวกับการตรวจทางห้องปฏิบัติการจำนวนมาก เช่น การตรวจคัดกรองเด็กแรกเกิดเกี่ยวกับ ๔ กลุ่มโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบเมตาบอลิซึม (Newborn Error Metabolism) การคัดกรองมะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม นอกจากนี้ยังมีการตรวจการกลายพันธุ์ (Mutation) ของโรคธาลัสซีเมีย (Thalassemia) เพิ่มเติมโดยเทคนิค Polymerase Chain Reaction (PCR) รวมถึงการตรวจวินิจฉัยโรค การตรวจหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การตรวจอาหาร การตรวจน้ำ ในเขตชายแดน จะเห็นว่ามีมีการตรวจทางห้องปฏิบัติการใหม่ ๆ ที่ค่อนข้างเยอะ แต่พื้นที่เดิมไม่เพียงพอ จึงขอก่อสร้างเพิ่มเติมจากพื้นที่เดิมเป็น ๒,๘๐๐ ตารางเมตร ซึ่งคาดว่าจะสามารถรองรับการใช้งานได้ ๒๐ ปีขึ้นไป

- สำหรับเรื่องกลุ่มอาการดาวน์ (Down syndrome) ซึ่งมีการคัดกรองดาวน์ซินโดรมในหญิงตั้งครรภ์ เป็นการคัดกรองตามสิทธิ์ต่าง ๆ ทั้งสิทธิประกันสังคม สิทธิข้าราชการ สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า ดำเนินการตรวจคัดกรองในหญิงตั้งครรภ์ทุกกลุ่มอายุด้วยวิธี Quadruple Test (QT) ซึ่งเป็นการตรวจโปรตีน ๔ ชนิด เพื่อพิจารณาว่าเป็นความเสี่ยงสูง (High risk) หรือความเสี่ยงต่ำ (Low risk) ซึ่งจากข้อมูลที่ผ่านมาเริ่มคัดกรองตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ถ้าผลตรวจเป็น High risk ประมาณร้อยละ ๘ ของหญิงตั้งครรภ์ทุกกลุ่มอายุ จะต้องได้รับการตรวจคัดกรองโดยการเจาะน้ำคร่ำมาตรวจวินิจฉัย หากพบมีความผิดปกติก็จะให้ยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีหญิงตั้งครรภ์เข้าทดสอบด้วยวิธี Quadruple Test (QT) ร้อยละ ๕๐ พบว่าเป็นกลุ่ม High risk ที่ถูกส่งไปเจาะน้ำคร่ำ ประมาณร้อยละ ๕๐-๖๐ และพบกลุ่มอาการดาวน์ (Trisomy ๒๑) จำนวน ๑๖๙ ราย นอกจากนี้ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ยังเสนอการคัดกรองด้วยวิธี Non-Invasive Prenatal Testing (NIPT) โดยการเจาะเลือดเพื่อใช้ในการตรวจหาดีเอ็นเอของทารกที่ปะปนอยู่ในเลือดของมารดา ซึ่งการตรวจดังกล่าวกรมเสนอให้พิจารณาเป็นสิทธิประโยชน์ของประชาชนที่จะขอรับบริการ ในปี ๒๕๖๘ ทั้งนี้ ในอดีตมีการให้บริการโดยเอกชน มีค่าใช้จ่ายประมาณ ๑๕,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาทต่อราย แต่ปัจจุบัน ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ประจำจังหวัดนครสวรรค์และสถาบันชีววิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้เปิดบริการตรวจแบบ NIPT ในอัตราร้อยละ ๕,๕๐๐ บาท ซึ่งเปิดให้บริการได้ ๑ ปีแล้ว จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ราคาตลาดในการตรวจคัดกรองลดลงมาที่ราคา ๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ บาท ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

- สำหรับเรื่องการตรวจคัดกรองโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Spinal Muscular Atrophy : SMA) ในประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดเป็นสิทธิประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไปในการคัดกรอง แต่มีความพยายามให้เกิดการคัดกรองโรคดังกล่าว ทั้งนี้ เนื่องจากโรค SMA เป็นโรคความผิดปกติทางพันธุกรรมที่เกิดจากยีนด้อย ซึ่งอุบัติการณ์ของโรค SMA ทั่วโลก คือ ๑ ต่อ ๑๐,๐๐๐ ส่วนประเทศไทยยังไม่มีข้อมูล แต่มีข้อมูลว่าอัตราพาหะของโรคในประเทศไทยอยู่ที่ ๑ ต่อ ๕๐ ซึ่งจะมีวิธีการคัดกรองทารกแรกเกิดโดยใช้วิธี SMA Newborn Screen มีค่าใช้จ่าย ๓๐๐ บาท เมื่อมีการคัดกรองเบื้องต้นแล้ว ต้องมีการตรวจยืนยัน (Confirmed Test) โดย Multiplex PCR มีค่าใช้จ่ายประมาณ ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท ซึ่งกรมกำลังเสนอให้เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไปและดำเนินการให้มีการประเมินความคุ้มค่าอีกครั้ง ทั้งนี้ สำหรับการรักษาผู้ป่วย SMA จะมี ๒ แบบ คือ ๑) การรักษาโรคด้วย

วิธีการตัดแปลงสารพันธุกรรม (Gene Therapy) ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงมาก ประมาณ ๖๐ กว่าล้านบาท ต่อราย และ ๒) การรักษาโดยการใช้จ่าย ซึ่งเป็นการใช้จ่ายตลอดชีวิต (Long Life) จนกว่าผู้ป่วย จะเสียชีวิต หากไม่มีการใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเสียชีวิตภายในอายุ ๒ ขวบ ทั้งนี้ ปัจจุบันกรมกำลังพิจารณา ร่วมกับภาคเอกชนและ สปสช. เพื่อกำหนดให้เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไปในการตรวจคัดกรองโรคดังกล่าว

- สำหรับเรื่องการตรวจคัดกรองโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Spinal Muscular Atrophy : SMA) เป็นการตรวจเมื่อมีการคลอดทารกออกมาแล้ว โดยการใช้วิธี Screening Test กับการใช้วิธี Definite Test อย่างไรก็ดี หากต้องการตรวจก่อนคลอดหรือระหว่างตั้งครรภ์นั้นก็สามารถตรวจได้ โดยการตรวจ ความเสี่ยงในเลือดของพ่อแม่เด็ก คล้ายกับการตรวจความเสี่ยงโรคธาลัสซีเมีย ส่วนที่ ๒ คือ การเจาะ น้ำคร่ำ ออกมาตรวจหาสารพันธุกรรม แต่มีความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดภาวะแท้งลูกได้ แต่การตรวจ SMA ทั้งก่อนคลอดและหลังคลอดของโรงพยาบาลมีน้อยมาก โดยเฉพาะการตรวจแบบ Confirmed Test มีเฉพาะที่โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลรามาธิบดีเท่านั้น เพราะการตรวจดังกล่าวยังไม่ใช้สิทธิ ประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ ซึ่งกรมกำลังคำนวณเรื่องความเสี่ยงและความคุ้มค่าในการผลักดัน เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับเด็กแรกเกิดทุกคนว่าจะมีความคุ้มค่าจำนวนเท่าไร

- สำหรับเรื่องโรคลีเจียนแนร์ (Legionnaires disease) จากข้อมูลตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๗ มีผู้ป่วย ๑๙๖ ราย เสียชีวิต ๔ ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มาพักตามแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย และเดินทางกลับไปยังประเทศต้นทาง พบจำนวน ๑๖๓ ราย ซึ่งแนวทางการป้องกันโรคดังกล่าว จะมีสมมติฐานทั่วโลก ที่ดำเนินการขึ้นเป็น List Alert เพื่อแจ้งเตือน ทำให้อัตราการจ้องโรงแรม ที่มีความเสี่ยงอยู่ในอัตราต่ำลง โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีบทบาทในการตรวจวินิจฉัยเชื้อโรค จึงอยากให้โรงแรมแต่ละแห่งมีหนังสือรับรองจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยนำร่องโครงการ ในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น สมุย ภูเก็ต พัทยา เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานเอกชน โดยเฉพาะสมาคมโรงแรม ได้ให้ความสนใจ และอยากได้หนังสือรับรองที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ ยังต้องการให้ โรงแรมต่าง ๆ ให้ความสำคัญในการกำจัดเชื้อแบคทีเรีย Legionella Pneumophila ซึ่งพบได้ในน้ำนิ่ง โดยเฉพาะในโรงแรมขนาดใหญ่ ที่อาจพบในน้ำจากหอผึ่งเย็นความร้อน (Cooling Towers) ของระบบ ปรับอากาศ ฝักบัวอาบน้ำ อ่างน้ำวน เครื่องมือช่วยหายใจ น้ำพุสำหรับตกแต่งอาคารสถานที่ต่าง ๆ

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นายฐากร ตัณฑสิทธิ์ กรรมการธิการ ขอเอกสารรายละเอียดโครงการพัฒนาศักยภาพด้าน วิทยาศาสตร์การแพทย์ในการวินิจฉัยและป้องกันโรคเพื่อความมั่นคงด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่ายในการ ก่อสร้างอาคารศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑/๑ เชียงราย ตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย รวมถึงรายละเอียดหลักการและเหตุผลของโครงการดังกล่าว

กรมควบคุมโรค ๑,๘๘๙,๔๘๘,๑๐๐ บาท

ไม่มีรายการปรับลด - บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของกรมควบคุมโรคในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ

- ขอทราบยุทธศาสตร์ในการควบคุมวัณโรคของหน่วยงานมีแนวทางควบคุมโรคอย่างไร
- หน่วยงานมีแนวทางในการเตรียมรับมือกับบุหรีเถื่อน บุหรีไฟฟ้าที่มีการซื้อขายทางออนไลน์อย่างไร มีการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการกับบุหรีไฟฟ้าอย่างไร
- ขอให้หน่วยงานให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในการเฝ้าระวังโรค และขอทราบแนวทางการเฝ้าระวังโรคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)
- มีนโยบายในการรองรับโรคที่เกี่ยวกับฝุ่นละออง มลพิษทางอากาศหรือไม่ อย่างไร

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- กรณีวัณโรคที่ไม่สามารถจำกัดได้เนื่องจากเป็นโรคระยะยาวและไม่แสดงอาการทันที ได้มีการติดตามให้ความรู้ผู้ใกล้ชิดญาติผู้ป่วย โดยวัณโรคจะระบาดในกลุ่มแออัดจึงมีการรณรงค์ในเรื่องจำ และมีการตรวจวัณโรค จัดหาเครื่องเอ็กซเรย์ ซึ่งทำให้สามารถควบคุมวัณโรคได้ และได้มีการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- ในเรื่องบุหรีไฟฟ้าเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ได้มีการตั้งคณะกรรมการในการตรวจจับและการรับข้อมูลข่าวสาร และในการซื้อขายออนไลน์หากพบข้อมูลจะมีการแจ้งไปยังกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- เรื่องฝุ่น PM ๒.๕ มีมาตรการส่งเสริมการลดมลพิษ สร้างความรอบรู้ป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ การจัดบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข และมีแผนดำเนินการงบประมาณ จำนวน ๑๑.๗๓ ล้านบาท
- แผนวิจัยและนวัตกรรมมี จำนวน ๑๘ โครงการ มีกองทุนวิจัยของสถาบันวิจัยแห่งชาติ และมีแผนงานให้วัคซีนกับเด็กปัจจุบันมีวัคซีนพื้นฐาน ๑๓ ชนิด โดยมีคณะกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคดำเนินการ ส่วนเรื่องวัคซีนใช้หวัดใหญ่ได้มีการเสนอทางด้านวิชาการในการจัดซื้อโดยมีคณะกรรมการดำเนินการ

กรมอนามัย ๕๘๓,๙๑๙,๘๐๐ บาท

ไม่มีรายการปรับลด - บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของกรมอนามัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ

- ในการพิจารณาเรื่องการให้สิทธิลาคลอด ๑๘๐ วัน ขอทราบว่าหน่วยงานมีส่วนในการผลักดันเรื่องดังกล่าวอย่างไร
- ขอให้หน่วยงานพิจารณาเพิ่มตำแหน่งบุคลากรทางการแพทย์ ทันตแพทย์ ให้ความเพียงพอกับประชาชน
- ขอทราบรายละเอียดในเรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีขั้นสูงและขอรายละเอียดโครงการระบบปรับอากาศศูนย์ปฏิบัติการกรมอนามัย

- ในโครงการให้ความรู้การแปรงฟัน โครงการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ขอให้หน่วยงานพิจารณาว่าการดำเนินการไม่ทับซ้อนและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างไร

- ขอทราบผลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานเป็นอย่างไร และในโครงการที่ขอรับงบประมาณจะดำเนินการทันหรือไม่ ได้ประสานกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) หรือไม่

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- โครงการสถานีรักสุขภาพ เขตสุขภาพที่เก้าเป็นเขตอีสานตอนล่างได้นำร่องในทุกตำบล ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้รู้สุขภาพตนเองเบื้องต้น ส่วนสถานประกอบการมีทั้งหมด ๓๐๓ แห่ง

- หน่วยงานได้งบประมาณเพิ่มขึ้นหกสิบล้านบาท ดำเนินครอบคลุมทั้งเรื่องของแม่และเด็ก นมแม่ สถานพยาบาล ดำเนินโครงการให้เด็กไทยมีสุขภาพดี โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เน้นเรื่องการออกกำลังกายในวัยทำงาน และเน้นเรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

- ศูนย์อนามัยจังหวัดอุดรธานี เป็นอาคารเวชศาสตร์วิถีชีวิตและดูแลระบบน้ำในเขตอีสานตอนบนและมีศูนย์พัฒนาเด็ก

- ในการตรวจน้ำประปามีแผนแม่บทในการตรวจทั้งประเทศใช้งบประมาณ ๕๒๔ ล้านบาท ซึ่งขณะนี้ได้รับงบประมาณดำเนินการได้เพียงห้าพันแห่ง

- ในการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานสามารถเบิกจ่ายได้เพียงพอในเดือนกันยายนปี ๒๕๖๗

- เรื่องสื่อสิ่งพิมพ์จะเน้นดำเนินการในกลุ่มเปราะบางกับชายขอบโดยผ่านศูนย์อนามัย

- กรณีเรื่องลาคลอด ๑๘๐ วัน หน่วยงานได้ดำเนินการอย่างจริงจัง โดยได้ให้พนักงานในโรงงานใช้สิทธิดังกล่าวแล้วในบางแห่ง โดยจะติดตามข้อมูลและนำเรียนต่อไป

- เรื่องการดูแลฟันของประชาชนปัจจุบันมีหมอฟันจำนวน ๑๘,๐๐๐ คน ในการผลิตหมอฟันต้องใช้ระยะเวลา โดยขณะนี้มีการใช้เครื่องมือในการตรวจฟันสามารถตรวจได้ตนเอง ซึ่งอยู่ระหว่างขอรับงบประมาณดำเนินการ

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นายวสุวรรณ์ พวงพรศรี กรรมการฯ ขอรายละเอียดในการพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภค เป้าหมายการดำเนินการในปี ๒๕๗๐ ใช้งบประมาณจำนวนเท่าใด

กรมสุขภาพจิต

๗๕๔,๓๐๒,๘๐๐

บาท

ไม่มีรายการปรับลด

-

บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของกรมสุขภาพจิตในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ

- ขอทราบรายละเอียดในการส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการเด็กประถมวัย มีหลักคิดอย่างไร มีเป้าหมายจำนวนกี่คน และเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า ขอทราบว่ามีการประชาสัมพันธ์ผลเสียจากการที่เด็กติดจอก่อนอายุสองขวบมากน้อยเพียงใด โดยเห็นว่าหน่วยงานต้องประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าวไปยังกลุ่มผู้สูงอายุด้วย

- ขอทราบรายละเอียดเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานในปัจจุบันและในโครงการ To be Number One จะตั้งงบประมาณทั้งหมดที่หน่วยงานเพียงแห่งเดียวได้หรือไม่ งบประมาณโครงการมีการโอนงบประมาณจากส่วนอื่นจำนวนเท่าใดและต้องใช้งบประมาณจำนวนเท่าใด ในอนาคตจะมีการทบทวนการตั้งงบประมาณโครงการหรือไม่ อย่างไร

- ขอทราบเกณฑ์การวัดผลเด็กวัยเรียนกลุ่มเสี่ยงได้รับการช่วยเหลือ มีจำนวนนักเรียนกี่คน และมีจำนวนกี่โรงเรียน

- มีแนวทางในการป้องกันการฆ่าตัวตายอย่างไร และมีแนวทางในการสร้างพยาบาลจิตเวชอย่างไร หน่วยงานมีโครงการใดที่สำคัญในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช

- ขอทราบว่าในการบำบัดยาเสพติดมีการเตรียมความพร้อมหรือไม่ อย่างไร มีอัตราบุคลากรจำนวนเท่าใด และเพียงพอต่อการดำเนินการหรือไม่ มีการผลิตอัตรากำลังคนด้านการบำบัดยาเสพติดจำนวนเท่าใด

- สอบถามว่าจิตแพทย์และนักจิตวิทยาคลินิกในปัจจุบันขาดแคลนหรือไม่ และมีแผนในการเพิ่มจำนวนบุคลากรหรือไม่ อย่างไร และขอทราบว่าสัดส่วนบุคลากรนักจิตวิทยาในส่วนภูมิภาคมีการส่งเสริมอย่างไร

- ขอทราบว่าหน่วยงานมีแนวทางในการบูรณาการร่วมกับกรมราชทัณฑ์อย่างไร

- ในการบูรณาการโครงการปราบปรามยาเสพติดมีการบูรณาการร่วมกันกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินหรือไม่ และการรับผู้ป่วยบำบัดผ่านการบำบัดมีการเก็บสถิติอย่างไร

- การขยายระบบสุขภาพจิตพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินเฉพาะทางจิตเวชสำหรับบุคคลกลุ่มเสี่ยงยกระดับการช่วยเหลือฉุกเฉิน เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินหรือไม่ อย่างไร

- หน่วยงานมีแนวทางในการดูแลผู้ถูกกระทำรุนแรงทางเพศอย่างไร

- โครงการ To be Number One ที่มีการรับงบประมาณจากกระทรวงอื่นเพิ่มเติม สอบถามว่าเหตุใดจึงไม่สามารถตั้งงบประมาณทั้งหมดรวมกันที่กรมสุขภาพจิตได้

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- ประเด็นปัญหาการฆ่าตัวตาย หน่วยงานมีความพยายามในการลดอัตราการฆ่าตัวตายไม่ให้เกิน ๘ ต่อ ๑๐๐,๐๐๐ คน โดยการเพิ่มปัจจัยปกป้องและลดปัจจัยกระตุ้น รวมทั้ง เพิ่มด่านกันและสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจให้กับประชาชน

- ประเด็น Hotline 1323 หน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล (Social) และอินฟลูเอนเซอร์ (Influencer) ต่าง ๆ โดยการกระจายผ่าน Mental Influencer Team ที่มีการอบรมสื่อต่าง ๆ ให้มีการประชาสัมพันธ์ Hotline 1323 ซึ่งการเข้าใช้ Hotline 1323 พบว่ามีปัญหาในการลำดับการเข้ารับบริการ ซึ่งใช้ AI ในการจัดเรียงลำดับ โดยมีสายที่โทรเข้ามาประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ สาย แต่สามารถรับสายได้เพียง ๑๐๐,๐๐๐ สาย เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณและในปีนี้ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น คาดว่าจะสามารถให้บริการได้มากขึ้น

- ประเด็นนักจิตวิทยามีจำนวนไม่เพียงพอ หน่วยงานได้เพิ่มนักจิตวิทยาประจำหมู่บ้าน จำนวน ๖,๐๐๐ คน และนักจิตวิทยาชาวบ้าน จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน

- ระบบการดูแลผู้ป่วยที่ก่อความรุนแรงหรือเสี่ยงที่จะก่อความรุนแรง หน่วยงานเริ่มต้นจากการค้นหากลุ่มเสี่ยงที่มี ๕ อาการหลัก โดยมีความร่วมมือระหว่างสาธารณสุขและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการกำหนด First call เป็นหมายเลข ๑๙๑ และจะมีการประสานมายังหน่วยงานเพื่อรับเคส (case) ไปดูแล

- ประเด็นการดูแล มีปัญหาเรื่องสถานที่นอนและสถานที่โรงพยาบาล หน่วยงานได้มีนโยบายเกี่ยวกับโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วประเทศให้มีหอผู้ป่วยจิตเวช เพื่อการรับผู้ป่วยฉุกเฉินเข้าสู่โรงพยาบาล และทำให้สามารถเพิ่มอัตราการรับผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉินและผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดเข้ารักษาในโรงพยาบาลได้มากขึ้น นอกจากนี้ จำเป็นต้องมีการนำผู้ป่วยเข้าสู่สังคม ด้วยการฝึกอบรมอาชีพและการใช้ชุมชนบำบัดร่วมด้วย เพื่อให้ผู้ป่วยใช้ชีวิตในสังคมได้

- ประเด็นงานบูรณาการและการติดตามผู้ป่วยที่ออกจากราชทัณฑ์ หน่วยงานมีความร่วมมือด้านข้อมูลกับกรมราชทัณฑ์ ในโครงการราชทัณฑ์ปันสุขมีกรมเสนอให้ใช้ข้อมูลสุขภาพและประวัติการเจ็บป่วยออนไลน์ ซึ่งสามารถเข้าดูข้อมูลได้แม้อยู่ในเรือนจำ นอกจากนี้ผู้ป่วยที่เสี่ยงต่อความรุนแรงหรือผู้ต้องขังที่เสี่ยงต่อความรุนแรง ซึ่งประมาณการว่ามีจำนวน ๔๘,๐๐๐ คน ทางสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดูแลในเบื้องต้นประมาณ ๑๒,๐๐๐ คน และจำนวน ๓๖,๐๐๐ คนที่เหลือ จะขอรับงบประมาณจากกองทุนท้องถิ่น

- ประเด็นพัฒนาการเด็ก ที่มีปัญหาว่าสามารถเข้าถึงบริการได้เพียง ร้อยละ ๕๗.๐๖ เท่านั้น ชี้แจงว่ามีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ๑. การที่เด็กมีพัฒนาการไม่ดี คือมีโรคที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาการได้ ๒. การค้นหา ซึ่งต้องการความร่วมมือจากทุกเครือข่าย คือ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ที่พบเห็น ในการค้นหาเด็กหลาย ๆ ลักษณะที่มีปัญหาพัฒนาการ เพื่อนำเข้าสู่การรักษา ๓. การขาดแคลนบุคลากรที่เป็นจิตแพทย์เด็ก

- โครงการ To be Number One มีงบประมาณจากกระทรวงอื่นเพิ่มเติมอีก จำนวน ๑๓๖ ล้านบาท รวมงบประมาณในโครงการ จำนวน ๒๓๖,๑๕๐,๐๐๐ บาท โดยปัจจุบันมีสมาชิกในโครงการที่ต้องดูแล จำนวน ๒๙ ล้านคน เป็นการใช้งบประมาณในการดูแลเด็กที่มีความเสี่ยงในการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอยู่ในวัยเรียน ซึ่งผลที่ได้รับพบว่าเด็กที่อยู่ในชมรมมีความเข้มแข็งทางจิตใจและมีสุขภาพจิตที่ดีร้อยละ ๙๖ และส่วนที่เคยติดยาเสพติดมีการกลับไปติดยาเสพติดอีกต่ำกว่าร้อยละ ๕

- ประเด็นงบบุคลากรที่ใช้ในการดูแลผู้ป่วยที่เสี่ยงในการก่อความรุนแรง ซึ่งเกี่ยวข้องกับจิตเวชยาเสพติด จำนวน ๔,๕๐๐ คน ในข้อเท็จจริงคือหน่วยงานมีการดูแลผู้ป่วยจำนวนกว่า ๕,๑๐๐ คน โดยมีการดูแลผู้ป่วยที่เป็นผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในที่เป็นผู้ป่วยจิตเวชซึ่งมีภาวะซับซ้อนมาก และผู้ป่วยจิตเวชที่ต้องการการฟื้นฟู ซึ่งใช้เวลาในการดูแลยาวนาน

- การขยายบริการของหน่วยงานไม่มีความซ้ำซ้อนกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เนื่องจากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติเป็นระบบการแจ้งเหตุ แต่หน่วยงานเป็นระบบการดูแลผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉิน เป็นการดูแลการนำผู้ป่วยเข้ามายังโรงพยาบาลอย่างปลอดภัย

- ประเด็นบุคลากร ปัจจุบันมีจิตแพทย์ จำนวน ๑.๒๘ คน ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งจำนวนที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่า ๑.๘ คน โดยหน่วยงานได้มีการวางแผนขอรับงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากร จำนวน ๓,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นจิตแพทย์ประมาณ ๘๐๐ คน เพื่อให้มีจำนวนจิตแพทย์เพิ่มขึ้นเป็น ๑.๗๘ คน ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อย่างไรก็ตามจำนวนดังกล่าวยังไม่เพียงพอ

- การรับส่งผู้ป่วย ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงต้องไปยังโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป ซึ่งมีการพัฒนาให้มีหอผู้ป่วยจิตเวชเพื่อรองรับผู้ป่วยดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาโรงพยาบาลอัญญารักษ์ และมีนิธิอัญญารักษ์ไว้รองรับ

- ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว หน่วยงานมีการร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดตั้งศูนย์พึ่งได้ One Stop Crisis Center หรือ OSCC ตามโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปทั่วประเทศ

- การดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการก่อความรุนแรง มีระบบการค้นหา ในชุมชน โดยการให้ประชาชนทั่วไปสังเกตอาการ ๕ อาการ ได้แก่ เดินไปเดินมา ไม่หลับไม่นอน หงุดหงิด ฉุนเฉียว เทียวหวาดระแวง หากพบเห็นให้แจ้งไปยังสาธารณสุขหรือฝ่ายปกครองเพื่อเข้าไป ช่วยดูแล

ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

- หน่วยงานควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการในโรงพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชให้มากขึ้น และควรขยายพื้นที่ของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเพิ่มการให้บริการรวมทั้ง พิจารณาให้ครอบคลุมพื้นที่อื่นด้วย

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา กรรมการ ุขรายละเอียดโครงการ To be Number One ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน

- นางสาวศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์ กรรมการ ุขรายละเอียดคู่มือการดูแลตนเองสำหรับสตรี ตั้งครรภ์ในการดูแลเด็กหลังคลอด

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

๑๐๒,๓๙๑,๒๐๐

บาท

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

๑,๐๙๒,๓๐๙,๒๐๐

บาท

สำหรับกองทุนการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

ไม่มีรายการปรับลด

-

บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติและกองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน
ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการธิการ

- ขอทราบแนวทางการจัดให้มีรถฉุกเฉินเพื่อให้บริการในพื้นที่ทุกตำบล และแนวทางการเพิ่ม ค่าตอบแทนการออกเหตุรถฉุกเฉิน

- ขอให้หน่วยงานพิจารณาเรื่องมาตรฐานของเครื่องช่วยดูแลอาหารที่ประชาชนสามารถใช้ได้
จริง

- ขอทราบว่าสถานพยาบาลฉุกเฉิน หน่วยบริการสาธารณสุขสามารถรองรับผู้ป่วยได้จำนวน เพียงพอหรือไม่

- ขอรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน ๔๔ ล้านบาท เป็นรายการสัมมนา งบลงทุน
รายการใด

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- หน่วยงานได้รับงบประมาณจากสองส่วน คือ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ และกองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน โดยงบประมาณของสถาบันฯ ใช้ในการขับเคลื่อนระบบ แบ่งเป็นบุคลากรและงบประมาณในการขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์ โดยงบประมาณจำนวน ๔๔ ล้านบาท ใช้ในการขับเคลื่อนโครงการจำนวน ๑๐ โครงการ เช่น โครงการที่มีการบูรณาการกับกรมสุขภาพจิต ในการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติการให้มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกันในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่มีความคลุ้มคลั่ง

- ประเด็นหลักสูตรที่สอนประชาชนภายใต้โครงการเตรียมความพร้อมและบริหารระบบจัดการภาวะฉุกเฉินอัจฉริยะรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณภัย มีกิจกรรมการพัฒนาหน่วยแพทย์เฉพาะทาง สาขาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันสาธารณภัย และจัดทำหลักสูตรสำหรับประชาชน รวมทั้งพัฒนาศูนย์เรียนรู้ประชาชนทั่วประเทศ

- ประเด็นสถานพยาบาลที่รองรับผู้ป่วยฉุกเฉิน ปัจจุบันสถานพยาบาลทั้งหมดประมาณ ๑,๔๐๐ แห่ง ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของรัฐ จำนวน ๑,๐๐๐ แห่ง และสถานพยาบาลเอกชนกว่า ๓๐๐ แห่ง การกระจายตัวในการรับผู้ป่วยฉุกเฉินในต่างจังหวัดไม่มีปัญหา แต่มีปัญหาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากโรงพยาบาลของรัฐมีจำนวนน้อย จึงเป็นที่มาของโครงการ UCEP (Universal Coverage for Emergency Patients) เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ระดับหนึ่ง

- ประเด็นเครื่องกระตุกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ (AED) เป็นอุปกรณ์การแพทย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉินได้กำหนดให้ AED เป็นอุปกรณ์ปฐมพยาบาลซึ่งประชาชนสามารถใช้ได้ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง ในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดให้อาคารสูงหรืออาคารใหญ่พิเศษที่มีขนาดเกิน ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร ต้องมีการติดตั้ง AED ทั้งนี้ ในการออกกฎหมายยังไม่มีการบังคับให้ชุมชนหรือร้านค้าขนาดเล็กต้องมีการติดตั้ง AED

- ประเด็นการดูแลผู้ป่วยในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือและเข้าถึงผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น เช่น ในพื้นที่ทางทะเลมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลพื้นที่ทางทะเล หรือในกรณีพื้นที่ภูเขาภาคเหนือมีการใช้ระบบ Sky Doctor

- ประเด็นที่มีประชาชนบริจาคพื้นที่ประมาณ ๔ ไร่ บนเกาะพีพี ได้มีการส่งมอบให้แก่สาธารณสุขจังหวัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่เมื่อมีการตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นที่ป่าสงวน จึงจำเป็นต้องดำเนินการขออนุญาตจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

- พื้นที่ที่ยังไม่มีหน่วยบริการ ประมาณร้อยละ ๔๖ เห็นว่ามีความจำเป็นที่ท้องถิ่นต้องมีกฎหมายรองรับในการกระจายอำนาจ และทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินหรือการบรรเทาสาธารณภัย

- ประเด็นการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ไปที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด หน่วยงานจะดำเนินการส่งเสริมให้ รพ.สต. มีศักยภาพเป็นระดับแอดวานซ์ (Advance) เพื่อลดการกระจุกตัวในอำเภอ

- ประเด็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ๑๖๖๙ เดิมหน่วยงานมีการใช้งานระบบโปรแกรม ITMS ซึ่งพบว่ามีปัญหาโปรแกรมล้า ปัจจุบันมีการเปลี่ยนเป็น ITMS 4.0 ซึ่งจะนำมาใช้ชั่วคราว ระหว่างการพัฒนาโปรแกรม D1669 ซึ่งมีการพัฒนามากกว่า

- ประเด็น Response time มีแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การทำให้มีหน่วยระดับแอดวานซ์ (Advance) อยู่ในแต่ละพื้นที่ให้มากที่สุด

- ประเด็นการสอน CPR (Cardiopulmonary resuscitation) มีหลายหน่วยงานที่มีการจัดสอน โดยสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติได้มีการรวบรวมหน่วยต่าง ๆ เข้ามาเป็นเครือข่าย

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการ

- กรณีที่มีพื้นที่ระดับตำบลที่ไม่มีหน่วยการแพทย์ฉุกเฉินทำให้ประชาชนได้รับบริการจากภาครัฐไม่เท่าเทียมกัน หน่วยงานจึงควรบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานประมาณ เพื่อให้มีหน่วยการแพทย์ฉุกเฉินโดยทั่วถึง

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นายเอกราช อุดมอำนวย กรรมการวิชาการ ขอทราบว่าใช้กลไกใดรองรับการเรียนรู้การแพทย์ฉุกเฉิน ขอรายละเอียดแผนการนำร่องเพิ่มเติม ๑๓ เขต

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๙๕๓,๗๘๔,๐๐๐ บาท

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำหรับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๑๖๓,๗๕๓,๑๖๖,๕๐๐ บาท

ไม่มีรายการปรับลด

- บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการวิชาการ

- ขอทราบกลุ่มเป้าหมายการรับวัคซีนจากกรมควบคุมโรค และขอทราบสถิติการเกิดโรคของหญิงและชาย และขอทราบแผนการให้สิทธิประโยชน์ในการวัคซีน HPV

- แสดงความคิดเห็นว่าโครงการรัฐบาล บัตรทอง ๓๐ บาท รักษาทุกที่ ทำให้ผู้ให้บริการและผู้รับบริการเกิดความสับสนและจะทำให้เงินหลักประกันสุขภาพล้มละลายหรือไม่ และเห็นว่าหน่วยงานต้องช่วยประชาสัมพันธ์โครงการว่ารักษาโรคใดได้บ้าง

- ขอทราบแนวทางการจัดสรรงบประมาณในการยกระดับการให้บริการสุขภาพกับประชาชน ทั้งนี้ เห็นว่าในการดูแลผู้ป่วยติดเตียงหน่วยงานต้องสนับสนุนให้มากขึ้นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสังคม

- ความคืบหน้าของอัตราการเข้าใช้ข้ามเขต หรือ OP walk in คิดเป็นร้อยละเท่าใดของทั้ง ๔๒ จังหวัด และการเบิกค่ารักษาแบบ Fee schedule ใช้งบประมาณส่วนใด และจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร

- โครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกที่ หน่วยงานมีประเด็นข้อห่วงกังวลในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

- ปัญหาคลินิกชุมชนอบอุ่น และประเด็นข้อร้องเรียนกรณีของร้านขายยา หน่วยงานมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

- การรับยาของ สปสช. ของผู้ป่วยโรคติดเชื้อ HIV ในชุมชน เดิมมีการรับยาทุก ๖ เดือนหรือ ๑ ปี สอบถามว่าหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ขอทราบข้อมูลรายการยาฉีดของกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- โครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกที่ ที่ชี้แจงว่า สนับสนุนให้ประชาชนลงทะเบียนที่หน่วยบริการใกล้บ้าน แม้ว่าจะมีนโยบายให้ไปรักษาที่ใดก็ได้

- โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๔๕ แม้อินเตอร์เนชันแนลได้มีการแนะนำประเทศไทยว่าไม่ควรดำเนินการ เนื่องจากจะทำให้ล้มละลาย เพราะจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากและไม่สามารถชำระได้ แต่ในท้ายที่สุดพบว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

- ประเด็นหน่วยนวัตกรรมในกรุงเทพมหานครมีการสมัครเข้าร่วมประมาณ ๑,๐๐๐ แห่ง จากจำนวนที่มีอยู่กว่า ๑๐,๐๐๐ แห่ง ซึ่งยังเป็นจำนวนน้อย โดยจำนวนที่ต้องการคือ ๓,๐๐๐ แห่ง ทั้งนี้ทั่วประเทศมีหน่วยนวัตกรรมที่เข้าสู่ระบบแล้วจำนวน ๙,๒๕๒ แห่ง ซึ่งจะช่วยลดความแออัดในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ได้

- หมายเลขโทรศัพท์ ๑๓๓๐ หน่วยงานรับไปประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนรับรู้เพิ่มมากขึ้น

- ประเด็นการจัดสรรงบประมาณปลายปี หมายถึง ในการขอรับจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานในแต่ละปี เมื่อมีการขอรับงบประมาณไปแล้ว หน่วยงานไม่มีช่องทางในการขอรับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม

- ประเด็นการดูแลสุขภาพโดยเน้นคุณค่า (Value Based Health Care) มีการนำระบบมาใช้ในการจ่ายค่าบริการเหมาจ่ายรายบุคคล การเน้นการสร้างเสริมสุขภาพมากกว่าการรักษา โดยมีการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

- ประเด็นการสร้างงานในลักษณะ Care giver หน่วยงานมีการสนับสนุนให้ท้องถิ่นใช้งบประมาณของหน่วยงานในการจ้างผู้ดูแล หรือ Care giver สำหรับการดูแลผู้ป่วยติดเตียง เพื่อทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่ชนบท

- ประเด็นวัคซีน HPV ปัจจุบันมีการให้บริการขยายได้ถึงอายุ ๒๐ ปี โดยปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีแผนในการใช้วัคซีน HPV ในผู้ชาย แต่ในต่างประเทศมีการใช้แล้ว

- วัคซีนปัจจุบันที่หน่วยงานมีการจัดหา คือ ๒ สายพันธุ์ และการจะเปลี่ยนแปลงเป็นก็สายพันธุ์ขึ้นอยู่กับข้อเสนอของแต่ละบริษัทและราคาของวัคซีน

- ประเด็นเรื่องร้องเรียนในปีปัจจุบันมีจำนวนมาก มีที่มาจากมาร้องเรียนเกี่ยวกับคลินิกชุมชนอบอุ่นในกรุงเทพมหานคร ภายหลังการเปลี่ยนแปลงระบบการชำระเงิน ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗

- ประเด็นยา long acting ทางจิตเวช ปัจจุบันผ่านบัญชียาหลักแล้ว สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยขึ้นอยู่กับกรมสุขภาพจิตในการจ่ายยาต่อไป

- ประเด็นอัตราการเข้าใช้ข้ามเขต หรือ OP walk in ต้องแบ่งเป็นระดับโรงพยาบาล ซึ่งโรงพยาบาลใหญ่ที่เป็นโรงพยาบาลจังหวัด ส่วนใหญ่มีการข้ามเขต ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการข้ามเขตประมาณร้อยละ ๖๑ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการข้ามเขตในจังหวัดน่าน ร้อยละ ๕๕ ซึ่งหมายความว่าผู้ป่วยที่ข้ามเขตมีจำนวนลดลง

- โรงพยาบาลทั่วไป ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการข้ามเขตร้อยละ ๓๕ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการข้ามเขตร้อยละ ๓๖ ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

- โรงพยาบาลชุมชน ส่วนใหญ่มีการข้ามเขตจำนวนน้อย โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการข้ามเขตร้อยละ ๕ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการข้ามเขตร้อยละ ๖

- บริการนวัตกรรมของหน่วยงาน มีการเข้ารับบริการร้อยละ ๑๑ ซึ่งหากประชาชนเข้าใช้บริการใกล้บ้าน จะช่วยลดความแออัดที่โรงพยาบาลได้ หากมีการเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๐

- โครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกที่ ที่หน่วยงานได้ขอรับจัดสรรงบประมาณจากงบกลางเพิ่มเติมจำนวน ๗,๒๐๐ ล้านบาท

- ประเด็นข้อห่วงกังวล คือ ต้องสื่อสารต่อประชาชนว่าโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกที่มิได้หมายถึงการให้ประชาชนไปรักษาในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แต่ต้องการให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อหน่วยบริการย่อยใกล้บ้าน เช่น ร้านยา คลินิกพยาบาล หรือคลินิก Lab เป็นต้น

- ประเด็นคลินิกชุมชนอบอุ่น มีการเตรียมแผนสำหรับการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการส่งต่อผู้ป่วย โดยหาโรงพยาบาลทุติยภูมิ ซึ่งมีการเตรียมโรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๒๒ แห่ง เพื่อรองรับการดำเนินการ รวมทั้ง การดำเนินโครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกที่ในกรุงเทพมหานคร จะช่วยแก้ไขปัญหาคลินิกชุมชนอบอุ่นได้ ทั้งนี้ ในระยะยาวหน่วยงานต้องการให้คลินิกชุมชนอบอุ่นเน้นการทำงานเชิงรุกที่สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมกกว่าการเน้นการรักษาแบบตั้งรับ

- การรับยาของผู้ป่วยติดเชื้อ HIV หน่วยงานยังคงดำเนินการตามรูปแบบเดิม ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการรับยาแต่อย่างใด แต่กรณีที่หน่วยบริหารเปลี่ยนแปลงระบบการนัดหมายผู้ป่วยมีได้อยู่ในแนวทางของหน่วยงาน

- รายการยาฉีดของผู้ป่วยจิตเวช มีรายการเดียว คือ ยา aripiprazole ราคาเข็มละ ๔,๕๐๐ บาท มีการจัดซื้อ ๖,๕๐๐ กล่อง ราคา ๓๒ ล้านบาท

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

- หน่วยงานควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และในการถ่ายโอนภารกิจ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ควรมีสูตตรในการแบ่งถ่ายโอนภารกิจ

รายการขอเอกสารเพิ่มเติม

- นายอนุรักษ์ จูริมาศ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ขอรายละเอียดโครงการเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพการป้องกันโรคและขอทราบว่าเป็นโครงการเดียวกับโครงการคัดกรองกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยง

- นางสาวศิริกัญญา ต้นสกุล กรรมการสิทธิการ ขอเอกสารข้อมูลความคืบหน้าของอัตราการเข้าใช้ข้ามเขต หรือ OP walk in และการเบิกค่ารักษาแบบ Fee schedule ใช้งบประมาณจากส่วนใด

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

๒๙,๔๔๘,๑๐๐

บาท

ไม่มีรายการปรับลด

-

บาท

สรุปประเด็นการพิจารณาของสถาบันวัคซีนแห่งชาติในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ข้อสอบถามและแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ

- กรณีวัคซีนพื้นฐานของเด็กแรกเกิด ขอทราบข้อมูลว่ามีการประเมินว่าเด็กแรกเกิดได้รับวัคซีนร้อยละเท่าใดและมีการปรับปรุงข้อมูลวัคซีนไขเลือดออกหรือไม่ อย่างไร และเห็นว่าหน่วยงานควรผลิตวัคซีนไขเลือดออกและวัคซีนให้เด็กแรกเกิดเองได้และควรจัดสรรให้ได้เพียงพอ และในวัคซีนไขหวัดใหญ่ควรทบทวนการให้วัคซีนโดยปรับกลุ่มอายุผู้ได้รับวัคซีน

หน่วยงานตอบข้อซักถาม

- ระบบวัคซีนของประเทศ เมื่ออนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคมีข้อเสนอแนะนำการใช้วัคซีน
 ข้อเสนอแนะดังกล่าวจะถูกส่งไปยังอนุบัญญัติวัคซีนหลักแห่งชาติ เพื่อบรรจุวัคซีนดังกล่าวเข้าสู่บัญชียาหลัก
 และส่งต่อไปยังสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เพื่อจัดสรรงบประมาณในการจัดหา
 วัคซีน และส่งวัคซีนไปยังโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและภาครัฐ โดยเมื่อให้บริการวัคซีน
 แล้ว ข้อมูลการใช้บริการวัคซีนจะถูกส่งไปยัง Health Data Center ของกระทรวงสาธารณสุข โดยมี
 กรมควบคุมโรคเป็นผู้ติดตามผลในฐานะ National program manager

- ประเด็นวัคซีนไข้เลือดออกที่มีราคาแพง หากจะมีการนำเข้าสู่แผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
 และเข้าสู่บัญชียาหลัก โดยกระบวนการของบัญชียาหลักจะมีการประเมินความคุ้มค่า ซึ่งสถาบันวัคซีน
 แห่งชาติได้มีการให้ทุนเพื่อศึกษาวิจัยความคุ้มค่าของวัคซีนไข้เลือดออกที่มีราคาแพง และจะมีการจัดทำ
 เป็นเรต (rate) ความคุ้มค่า เพื่อประกอบการตัดสินใจ

- ประเด็นวัคซีนไข้หวัดใหญ่ มีการขอขยายกลุ่มจากเด็กอายุ ๒ ขวบ เป็น ๕ ขวบ รวมทั้ง
 กลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำและทหารเกณฑ์

- ประเด็นการผลิตวัคซีนไข้หวัดใหญ่ เนื่องจากไข้หวัดใหญ่เป็นโรคที่มีความเสี่ยงต่อการระบาด
 ใหญ่ หน่วยงานจึงมีความพยายามในการสร้างศักยภาพในการผลิตวัคซีนไข้หวัดใหญ่ด้วยตนเอง แต่การ
 ผลิตด้วยตนเองอาจมีต้นทุนที่สูงกว่าการซื้อจากต่างประเทศ

เลิกประชุม เวลา ๒๐.๒๘ นาฬิกา

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
 ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี